

Hvitvasking og
MT-rapporter i
forsikring

Tommy Christiansen
Advokat

MT-rapporter siste fem år

- fordelt på virksomhetsområde

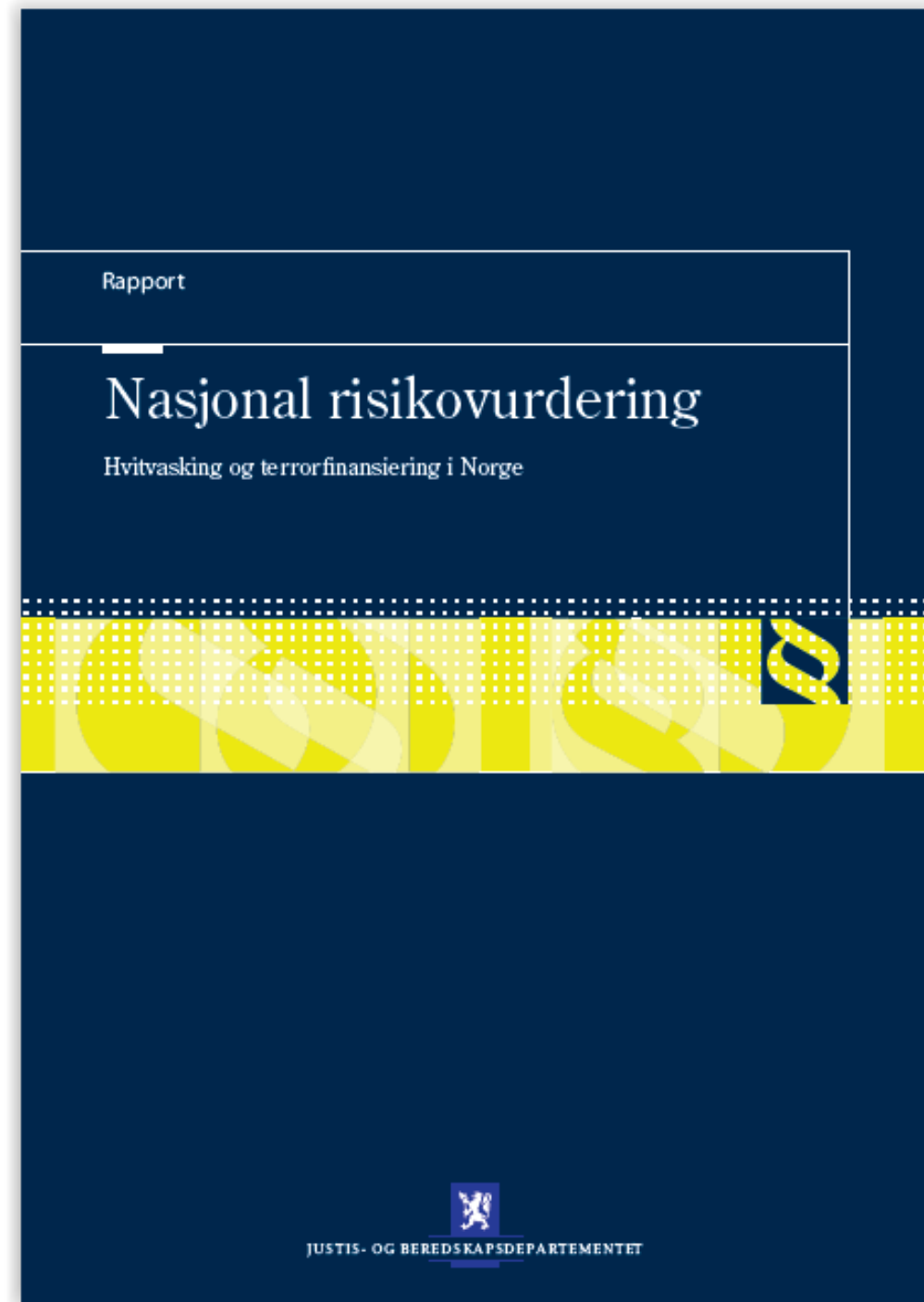
	2015	2014	2013	2012	2011
Advokater m.fl.	6	10	10	12	11
Andre jf. Hv-loven §4	33	41	51	44	27
Banker	3 391	3 971	3 170	2 869	2 529
E-pengeforetak	1	2			1
Forhandlere av gjenstander	95	53	50	59	64
Forsikringsselskap	52	51	67	56	33
Meglere	45	38	16	15	5
Regnskapsførere	46	53	56	47	48
Revisorer	49	45	39	54	66
Verdipapirforetak mv.	49	45	39	54	6
Virksomhet for betalingsformidling	986	1 525	806	871	1 237
Sum MTR virksomhetsområde	4 714	5 795	4 272	4 029	4 027

	2016*	2015	2014	2013	2012
Skade	47	45	49	66	53
Liv	5	7	2	1	3
Sum	52	52	51	67	56

* pr. 28. oktober

Nasjonal risikovurdering

Justis- og
beredskapsdep. 2014

Forsikring - generelt

- ▶ FATF påpeker at det er liten rapportering fra forsikringsbransjen
- ▶ FATF mener **den lave rapporteringen er bemerkelsesverdig** siden forsikringssektoren er så stor, med et stort antall produkter og en bred kundekrets
- ▶ Bransjen synes å være mest opptatt av tradisjonell forsikringssvindel - antihvitvaskingsarbeidet havner i bakgrunnen
- ▶ Noe av forklaringen på dette kan være at hvitvasking gjennom forsikringsprodukter som regel skjer i en tildekkings- eller integreringsfase, og at det dermed er mer krevende å avdekke

- ▶ I FATFs undersøkelse var 65 prosent av rapportene knyttet til livsforsikring, 30 prosent til skadeforsikring og 5 prosent til gjenforsikring
- ▶ I Norge motsatt, flest MT-rapporter fra skadeselskap (53 rapporter i 2012 – 3 fra livsforsikringselskap)
- ▶ «Det er sannsynlig at **livsforsikringsbransjen ikke er tilstrekkelig oppmerksom** på potensielt misbruk av deres tjenester til hvitvasking»

Rapportene til ØKOKRIM i 2010 viser:

Rapporterer i etterkant av det forsikringssselskapene mistenker er tradisjonell forsikringssvindel

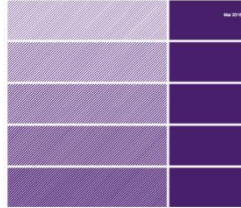
I utredningen ser man at forsikringstaker sannsynligvis ikke har hatt lovlig økonomi til å anskaffe forsikringsobjektet eller betale forsikringspremien, eller tilfeller hvor forsikringsobjektet er fiktivt

«Med en risikobasert tilnærming ville flere slike kunder blitt oppdaget og avvist før avtaleinngåelse»

Finanstilsynets risikovurdering mai 2016

Hvitvasking og terrorfinansiering

	Mai 2016

Skadeforsikring representerer en lav risiko for hvitvasking og er derfor ikke omfattet av EUs hvitvaskingsdirektiv

Forsikringspremien skal dekke skadetilfeller og utbetaling til kunden forutsetter et skadetilfelle

Skadeforsikringsforetak kan være utsatt for forsikringsbedrageri, men neppe vesentlig omfang av hvitvasking

Et mulig eksempel kan være at det innbetales ett års premie for en forsikring og forsikringen sies opp etter kort tid, mot tilbakebetaling av premien

2.6 Pensjon og livsforsikringsforetak

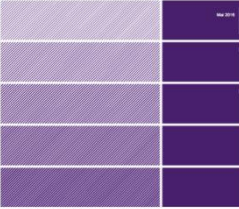
Kollektive avtaler:

Liten fleksibilitet når det gjelder innbetaling og uttak

Premien betales som regel av arbeidsgiver

«I første rekke de individuelle livsforsikringsavtalene som kan representere en viss hvitvaskingsrisiko»

2.6 Pensjon og livsforsikringsforetak (forts)

Individuelle avtaler:

Kunden bestemmer hvilket beløp som skal innbetales - utbetaling til kunden løper fra et bestemt tidspunkt frem i tid, enten som et engangsbetaling eller som delbetalinger i en nærmere bestemt periode. Hvitvasking forutsetter et langsiktig perspektiv fra kundens side.

Kunden kan [avhengig av produkt] si opp avtalen og få utbetalt innestående beløp.

Utbetalingen til en annen enn kunden: Risiko for at den som mottar utbetalingen har betalt premien gjennom en "stråmann" og har hvitvasket utbytte fra straffbare handlinger.

Oppsummert:

«Selv om det kan være mulig å hvitvaske midler gjennom tegning av individuelle livsforsikringsavtaler med et spareelement, mener Finanstilsynet at risikoen samlet sett er lav.»

Økokrim, 2016:

- ▶ Det rapporteres svært sjelden allerede ved avtaleinngåelsen/opprettelsen av forsikringen
- ▶ Først ved krav fra kunde iverksetter selskapet undersøkelser og finner uregelmessigheter
- ▶ Det rapporteres på misforhold mellom oppgitt/formell inntekt og de verdier som er forsikret og som det fremsettes erstatningskrav på.
- ▶ Videre opplyses det også at kunde ikke klarer å dokumentere innkjøp av verdigjenstander mv.

Hva rapporteres i livsforsikring?

Store og hyppige innskudd fra flere konti - misforhold med inntekt

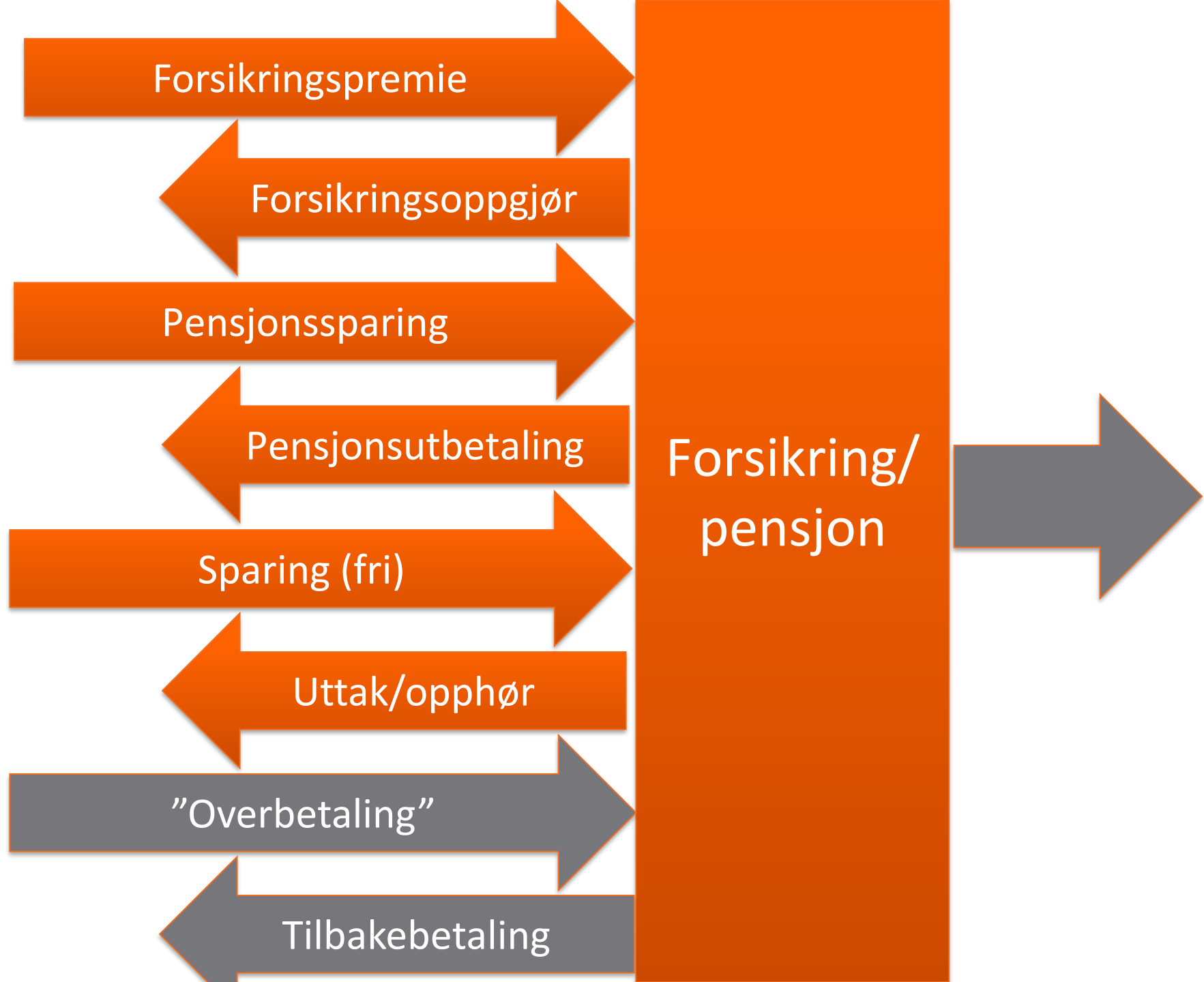
Mulig stråmann/ID-tyveri – store beløp

Store innbetalinger fra ufør kunde (tvilsomt om kundens forklaring stemmer)
– tas raskt ut igjen

Midlenes opprinnelse– sak i media

Sak i media – omstendigheter rundt uttak av midler

Misforhold mellom inntekt og forsikringenes størrelse – kjennskap til kundens bakgrunn

FATF 2015

FATF

FATF REPORT

Emerging Terrorist Financing Risks

October 2015

Case study 4: Insurance fraud simulating traffic accidents

Since 2007, members of this plot committed several sporadic frauds to obtain benefits without raising suspicion, such as faking traffic accidents and hiring bogus policies.

Compensations provided by insurance companies were quickly withdrawn in cash. An increase in the number of frauds was observed in 2012, and a chronological overlap was established between the most obvious cases of fraud (involving members of a terrorist cell) and terrorists sent to join terrorist organisations like Movement for Unity and Jihad in West Africa (MUJWA or MUJAO) and ISIL.

Source : Spain

	2016*	2015	2014	2013	2012
Skade	47	45	49	66	53
Liv	5	7	2	1	3
Sum	52	52	51	67	56

* pr. 28. oktober

Antal underretninger og transaktioner 2015

Underretter gruppe	Underretninger	Transaktioner
Pengeinstitut	9124	301768
Spiludbyder	4435	4445
Pengeoverfører	1331	14310
Vekselbureau	535	1354
Realkreditselskab	98	1
Udstedere af elektroniske penge	37	35
Leasing- og finansieringsinstitut	33	24
Andre	11	3
Advokat	7	10
Revisor	6	2
Investeringselskab	1	0
Livsforsikringselskab eller pensionsselskab	1	0
I alt	15619	321952

- ▶ Risikoen for hvitvasking er lav innen forsikring, men....
- ▶ **det er risiko for både hvitvasking og terrorfinansiering**
- ▶ For å være i stand til å gjøre jobben, må vi kontinuerlig vurdere risikoen i egne produkter og rutiner

